

# שמאי פרק ראשון נדה

## מסורת הש"ס

(א) לקמן סד. כתובות מג:  
יבמות כו. סד: [נעירובין לו.  
סנהדרין פא: ב"מ קו:].  
(ב) עי' רש"א שפי"י אחר  
דלא כפי' רש"י, (ג) ז"ל כיון  
דאי חזיא לטוק פ"י ר"מ,  
(ד) ז"ל שטות, (ה) ז"י כ"י ס',  
רש"ס לעיל בפירושו אחרון,  
(ו) ז"י כ"י, (ז) ז"ל דאין,

## הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מאי דיה וכו'  
אבל היכא דחזרו ועברו ג'  
עונות שניות: (ב) תוס' ד"ה  
קחזיא וכו' והיה לו לפשוט  
מדרשא:

## מוסף רש"י

בתרי זימני הוי חזקה.  
דאמר במס' יבמות (סד):  
נשאת לראשון ומת, לשני  
ומת, לשלישי לא תנשא,  
דבתרי זימני הוי חזקה  
(כתובות מג: וכע"ז ערובין  
יז:).

**הדר קא חו"א בעונות.** אחר ראה וז' מאי. דיה שעתא או מטמאה מעת לעת מי אמרינן הא דקמי ברתא ועוד עברו עליה ג' עונות דוקא קמי עברו דלי חו"א לטוף עונה מטמאה מעת לעת דלע"ג דלא הגיע זמנה כיון דהחזקה רואה קודם הפסקת ג' עונות ראשונות הרי היא כהגיע זמנה וכי הפסקה בראשונות ורלמח דיה שעתא בזה"א ראה כר"י וזי חו"א מו לטוף עונה מטמאה מעת לעת ככל אשה שעברו עליה ג' עונות דלין דיה שעתא אלא בראשונה אבל היכא דחזרו ועברו ג' (א) שניות ורלמח דיה שעתא בזה"א ראה כר"א. ואע"ג דלא חזין דקמיירי רבי אליעזר אלא בהעברה ראשונה מיהו מודה דדיה שעתא בשניות עד להתמחל או כרבי וז' כרשב"ג ואע"ג דרש"א רבי היא סיפא כרשב"ג דלי כרבי כיון דחזאי בעונות חזי למדמינן לה להגיע זמנה כי חו"א בהפסקה נמי כיון דתרי זימני חו"א בהפסקה איגלאי מילתא למפרע דשינוי וסת הוא ולא סילוק דמים ובשניה מטמאה מעת לעת שאין זו זריכה להתמחל בדמים או דילמא אי חו"א לטוף עונה נמי כ"ש דדיה שעתא דמוכח מילתא בהפסקה ראשונה זו סילוק דמים הימא ולא שינוי וסת וז' לומר חזרה לקדמותה וזריכה להתמחל עוד אחר ההפסקה

בשתי ראיות כמתחלה. והאי דנקט עוד עצרו וראתה ליה שעתה רבותא  
אשמעינן א"ע? דתרי זמיני חוזי בהפסקה לא אמרינן איגלאי מילתא  
דשינו וסת הוא ולא סילוק דמיס ותטמא בשניה מעת לעת אלא אפילו  
לרבי דיה שעתה דהפסקה קמיימא לעולם בחזרת לקדמותה דרין  
אותה ולא דמיא להגיע זמנה וזריכה שתתחזק בשתי ראיות ובג' טממא  
עמ לעת כדקמני ואזיל: **אומר רב גידל פסע ראשונה.** היא הראיה  
הסמוכה להפסקה ראשונה: **ושניה.** היא הראיה שעתה שפירא לעת עונה  
דיה שעתה: **ועלשית.** אומר: מתימה עוד לאקט עונה: **מטממא** לקט  
**לעת.** והאי דנקט מנא עוד עצרו עליה ג' עונות רבותא הוא דנקט  
דכפ' דכל שכן אי חוזי בעונות דמוכחא מילתא דהפסקה קמיימא  
סילוק הואי וכולה רבי היא: **ועוד עצרו עליה ג' עונות וראתה דיה**  
**שעתה דרר קחויא בעונות.** אחר ראה וז: מאי. דיה שעתה או מטממא  
מעמ לעת מי אמרינן הא דהדר מנא בתרא ראה שלישיט בהפסקה  
דוקא נקט דהכא הוא דמטממא מעמ לעת דאיגלאי מילתא דשינו וסת  
הוא להפסקותיה לראות בדילוג שפיר הוחזקו בהפסקות וא"נ לא  
שכח בהפסקה קמיימא כהדיהו או מחזקא בתריה כהמיימא אכל לא  
חוזי לסוף עונה הרי היא דיה שעתה דלא אחזק בדילוג ואמרינן  
הפסקה שניה נמי חזרת לקדמותה וכל דמיה מסולקין וזריכה להתחזק  
בשתי ראיות אחת הסמוכה להפסקה שניה והשניה היא שפירא לעת  
עונה ובשלישיט טממא מעמ לעת או דילמא כולי האי לא אמרינן דחזרה  
לקדמותה ובהפסקה שניה דיינינן לה כהגיע זמנה והפסיקה וראתה  
דבהיהא ראה לחודה הוא דדיה שעתה אכל בשניה טממא מעמ לעת.  
והאי דנקט מנא שתי שלישיט ועוד עצרו עליה וראתה טממא מעמ לעת  
הוא הדין נמי אם לא עצרו ורבותא שמושינן ללא תימא כל ראה  
הסמוכה להפסקה דיה שעתה אלא כיון דליתחזק בדילוג אמרינן שינו  
וסת הוא ולא סילוק דמיס: **אמר רב גידל אמר רב.** ראשונה לסדר  
ראיות הללו שאנו עסוקין בהן לישראל קא חוזי בעונות מאי היא  
הראיה הסמוכה להפסקה שניה דעלה קיימינן דיה שעתה ושניה היא  
הראיה שפירא לעת עונה מטממא מעמ לעת. והא דמנא הפסקה  
שלישיט גבי מעמ לעת לרבותא הוא דנקט דפרישית דלא תימא כל  
ראיה בלאחר הפסקה תחא דיה שעתה: **מני רבי תא.** דהא בן  
רישא קאן ספח רביי שנין לה: **אימא סופא.** דהגיע זמנה וראתה  
אחא לר"א דאמר [1] כל אשה שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה. ומרישא

דאײַני בלאַ הגיע זמנה לאַ מאַי למיפּרד ליה דאָכא למימר בזהײ  
אליעזר. בהפסקת שלש עונות סבר לה כרבי אליעזר: והא לאחר  
סבר לה כרבי. דאמר בתרי זמני הוּא חזקה לכל דבר: כסם שני  
טהור דאכתי לאו בחזקת דמיס היא ואמרנין לעיל (דף ה.) מניקות  
הא בתרי זמני אימחזקה בדמים והוּא חזקה דלילו הדרא חזון  
טור כיון דלא אפחזקה בדם. כלומר כל זמן שלא נהגו בה

**קחזיא** בעונות מאי. פרש"י למנציעא ליה אי חזיא לסוף ל' שאלח הפסקת ג' עונות ראשונות אם ממנחם מעת לעת דכיון דהומוקא לרואה קודם הפסקת ג' עונות ראשונות הרי היא כהגבר ומנה לראות וככל אשה שעברו עליה ג' עונות דלץ דין עשה אלף בראשונה ודוקא בחזרו שבעה

הדר קחויא בעונות מאי אמר רב גידל אמר  
רב פעם ראשונה ושניה דיה שעתה שלישיית  
מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ועוד  
עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר  
קחויא בעונות מאי אמר רב כהנא אמר רב  
גידל אמר רב פעם ראשונה דיה שעתה  
שניה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה  
מני רבי היא דאמר <sup>6</sup>בתרי יומני הוי חזקה  
אימא סיפא עברו עליה ג' עונות וראתה דיה  
שעתה אתאן לר"א וכי תימא רבי היא  
ובעונות סבר לה כר"א ומי סבר לה והא  
לאחר שזכר קאמר אלא ר"א היא ובוסתות  
סבר לה כרבי כתם שבין ראשונה ושניה  
טהור שבין שניה ושלישית חזקיה אמר  
טמא רבי יוחנן אמר "טהור חזקיה אמר  
טמא כיון דאילו חזיא מטמאה כתמה אמר  
טמא ורבי יוחנן אמר טהור כיון דלא  
אתחזקה בדם כתמה נמי לא מממין לה  
מתקין

שעתה כמו בחזרו ועברו עליה שלש עונות לכן נראה דאפילו מטמאה מעת לעת כי חוץ לסוף עונה שלאחר הפסקת שלש עונות ראשונות ההפסקת שלש עונות שניות דהויא מסולקת בדמים דיה שעתה אפילו לרבי כיון שלא הגיע זמנה לראות <sup>א</sup> ואין חילוק בין לא הגיע זמנה לראות לזקנה והיא ברייתא דזקנה נמי רבי היא וז"ע בהגיע זמנה לראות ועברו עליה שלש עונות שניות לר"א מי אמרינן דיה שעתה ככמו זקנה לרבנן ומדלא אשמעינן בהגיע זמנה לראות דהוי דיה שעתה עד הפסקת שלש עונות שלישיות דהויא ברותא טפי מבבלא הגיע זמנה לראות אין להפסקת דאפילו רתא סוף שלש עונות שניות מטמאה מעת לעת דמזינו למימר דמשום הכי אשמעינן בלא הגיע זמנה לראות דאפילו הכי מטמאה בשלישית מעת לעת:

**ברב** ספרים גרסינן וכשהגיע זמנה לראות פעם ראשונה דיה שעתה שניה מטמאה מעת לעת מני רבי היא ושבזש הוא ולא גרסינן ליה אלא ה"ג מני רבי היא ומוכח מירשא מתינוקת שלא הגיע זמנה לראות דקתני שלישית הרי היא ככל הנשים והיינו משום דבתמי וזמני עדי חוקה ובההיא דמיתאחזקא לא מטמאה מעת לעת דאילו לרשב"ג רז ראה רביעית לא הויא ככל הנשים אלא סיפא דגגיע זמנה לראות דשניה מטמאה מעת לעת אחי ככולי עלמא דבראיתיה ראשונה הוהחוקה דמתנן במה אמרו דיה שעתה בראיה ראשונה כו' ומתניתין ע"כ אחי כרשב"ג דבפרק הבא על יצמתו (יבמות דף קד סד:) אמרין וסמכות ושור המועד סתם לן תנא כרשב"ג אבל כרבי לא סתם לן תנא ועוד אי מסיפא דייק וירשא כרשב"ג תקשי רישא רשב"ג וסיפא רבי ווא"ת דהבא אמר דבההיא ראה דמחזיקא לה לא מטמאה מעת לעת ובפרק אלו הנשרפין (פסהדרין דף פא:) גבי מי שלקח ושנה אמר "לדין וצבורת מחזקת אחס שעבר שמי" עבירות מיד כוונסין ואותו לפניה אלאיצא דרבי וי"ל דתם כיון שהוחזק לעבירה מה לנו להאמתא עד שיעבור פעם שלישית אבל הכא חכמים תקנו מעת לעת אם תראה אחר שהוחזק לראות: **רבי** יוחנן אמר שהורו. משמע הא כחם שאחר שלשי טמא דהיינו כרבי ובשלישי פרק הבא על יצמתו (יבמות דף קד סד:) אמר ר' ינחם בר' יוסי אמר רבי יוחנן גבי מלה בנה ראשון כו' כרבן שמעון בן גמליאל וי"ל דהתם מסיק דר' ינחם סומקא לאו בר סמכא הוא אי נמי כל הך סוגיא קיימא אבריימא דלעיל דאמא כרבי: ובי

אפילו רבנן מודו דחזרת לקדמותה היא: וצעוות סבר לה ררבי  
נזכר קאמר. למדנו שהוקשה בעיניו על שעה כמותו: וזוהי  
הראשונה לשינוי. שנמצא בצגדה של חטיות של הגיע זמנה ודאי  
לא הגיע זמנה לראות אפילו סדינין שלה כו' חזקיה אמר עמא.  
מטמא למפרע אלמא בחזקת דמיס הוחזקה: ורבי יוחנן אמר  
יין תורת מוחזקת בדמים לעמאה למפרע לא גזר דכמה:  
מתקיף

עין משפט  
נר מצוה

**פר א מ"י פ"ט** מהלכות  
איסורי ביאה הל' ה סמג  
לאוין קיא:

**תום' הרא"ש**

אחרי בעיות מאד  
[פ'ש"מ] בין אמרין דרובא  
נקט שלשה עונות אחר  
אחרי עונת משפחה  
מעת לעת דאצ"ל לא הגיע  
מעת כיון שראתה שלשה  
עונות השכיבין לא הגיע  
וזמנה הלכך אם ארתא אחר  
ר' עונות רייה שעתה כ"ז  
עונות אלא כ"ז ארתא אחר  
היה מוטל מעת לעת לא  
אצ"ל לא לעולר לא אמר  
לא תבשרה דראשונה כ"ז  
נמי ארתא שעתה אף בשניה  
ר' שותתוחא א"ר  
כ"רשב"א ואצ"ל דרשאי ר'  
אין [ספא] כ"רשב"א  
כ"ר כיון דאילו חזאי בעונה  
הזה זמנה לא הגיע וזמנה  
כ"ר אחרת בהפסקתה כ"ז  
אזכור זמני אחרת בהפסקה  
אינאלא מילתא ל"ר דשנוי  
וסת ור' לא קלוק ובשניה  
הפסקה מעת לעת שאין ז'  
צריכה להתחיל בדמיה א'  
מילתא דהרה לקדמותה  
ורביה להתחיל אחר  
הפסקה בשתי ארתא  
כ"ר ככתלהו א"ר ונקט ז'  
עונות לרבותא נקט דאצ"ל  
דראתה ב' פעמים ל"ר עונות  
לא הוה אכתור ל"ר  
העונות גרול מאי מפקסא ל"ר  
להתחיל אצ"ל אמאי תיסק  
אדסוף למיזר רש"א  
ארתא רשב"א היך נראה  
לפרש דראתא רישא וספא  
כ"ר בכל מקום שצריכה  
חזק וכתלהו א"ר שיהא  
מחזקה כ"ר היה שעה  
בראיה הפסקתה כ"ר  
בראיתא ראשונות ואניה  
מטמאה מעת לעת ז'  
שתתחילת הפסקתה ראשונה  
בכלל הפסקתה א"ר  
היה חזק מצי למיזרי בהגיע  
וזמנה ועוד עזרי: **בתם**  
שכין שניה לשלישית. ח'  
רשב"א יליבא ר' דלית  
לפתחא כותיה דהיה לו  
לפתחא יליבא ברשב"א ח'  
משום דרשעתיך ושמא  
לשית דרשעתיך ונקט  
כ"ר שניה לשלישית ונקט  
מינה לרשב"א ב' כין לשלישית  
לרביעית: